

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 2ας Ιουλίου 2020 *

«Προδικαστική παραπομπή – Σήματα – Οδηγία 2008/95/EK – Άρθρο 5, παράγραφος 1 – Χρήση στις συναλλαγές σημείου πανομοιότυπου ή παρόμοιου με το σήμα τρίτου για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες με αυτά για τα οποία έχει καταχωρισθεί το εν λόγω σήμα – Έννοια του όρου “χρησιμοποιεί” – Καταχώριση αναρτηθείσα σε ιστότοπο κατ’ εντολή προσώπου που δραστηριοποιείται στις συναλλαγές, η οποία στη συνέχεια αντιγράφηκε σε άλλους ιστοτόπους»

Στην υπόθεση C-684/19,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Oberlandesgericht Düsseldorf (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο του Ντίσελντορφ, Γερμανία) με απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2019, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 17 Σεπτεμβρίου 2019, στο πλαίσιο της δίκης

mk advokaten GbR

κατά

MBK Rechtsanwälte GbR,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Jarukaitis, πρόεδρο τμήματος, M. Pešić (εισηγητή) και K. Λυκούργο, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η MBK Rechtsanwälte GbR, εκπροσωπούμενη από τον M. Boden, Rechtsanwalt,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Möller, M. Hellmann και U. Bartl,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους É. Gippini Fournier και J. Bourke,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 2008, L 299, σ. 25).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της mk advokaten GbR και της MBK Rechtsanwälte GbR σχετικά με την επιβληθείσα στην mk advokaten απαγόρευση να χρησιμοποιεί τον συνδυασμό γραμμάτων «mbk» στις συναλλαγές.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Το άρθρο 5 της οδηγίας 2008/95 έχει ως εξής:

«1. Το καταχωρισμένο σήμα παρέχει στο δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του:

- α) σημείο ταυτόσημο με το σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες ταυτόσημες με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωριστεί·
- β) σημείο για το οποίο, λόγω του ταυτόσημου ή της ομοιότητάς του με το σήμα και του ταυτόσημου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που καλύπτονται από το σήμα και το σημείο, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού· ο κίνδυνος σύγχυσης συμπεριλαμβάνει τον κίνδυνο συσχέτισης του σημείου με το σήμα.

2. Ένα κράτος μέλος μπορεί επίσης να προβλέπει ότι ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του, σημείο ταυτόσημο ή παρόμοιο με το σήμα, για προϊόντα ή υπηρεσίες μη παρόμοιες με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωριστεί, εάν αυτό χαίρει φήμης μέσα στο κράτος μέλος και η χρησιμοποίηση του σημείου, χωρίς νόμιμη αιτία, θα προσπόριζε αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος ή θα ήταν βλαπτική για τον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη.

3. Εάν πληρούνται οι όροι των παραγράφων 1 και 2, μπορεί, ιδίως, να απαγορεύεται:

- α) η επίθεση του σημείου επί των προϊόντων ή της συσκευασίας τους·
- β) η προσφορά των προϊόντων ή η εμπορία ή η κατοχή τους προς εμπορία ή η προσφορά ή παροχή υπηρεσιών υπό το σημείο·
- γ) η εισαγωγή ή η εξαγωγή των προϊόντων υπό το σημείο·
- δ) η χρησιμοποίηση του σημείου σε επαγγελματικό έντυπο υλικό και στη διαφήμιση.

[...]»

- 4 Η οδηγία 2008/95 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε, από τις 15 Ιανουαρίου 2019, από την οδηγία (ΕΕ) 2015/2436 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 2015, L 336, σ. 1). Το περιεχόμενο του άρθρου 5 της οδηγίας 2008/95 περιλαμβάνεται πλέον, κατ' ουσίαν, με τροποποιήσεις, στο άρθρο 10 της οδηγίας 2015/2436. Εντούτοις, λαμβανομένου υπόψη του χρόνου των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα της οδηγίας 2008/95.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα.

- 5 Η δικηγορική εταιρία MBK Rechtsanwälte, με έδρα το Mönchengladbach (Γερμανία), είναι δικαιούχος γερμανικού σήματος αποτελούμενου από την επωνυμία της «MBK Rechtsanwälte». Το σήμα αυτό έχει καταχωριστεί για νομικές υπηρεσίες.
- 6 Η mk advokaten, με έδρα το Kleve (Γερμανία), είναι επίσης δικηγορική εταιρία. Αρχικώς, ασκούσε τις δραστηριότητές της υπό την επωνυμία «mbk rechtsanwälte» και υπό την αντίστοιχη επωνυμία στην ολλανδική γλώσσα «mbk advokaten». Εντούτοις, κατόπιν αγωγής για παραποίηση/απομίμηση που άσκησε η MBK Rechtsanwälte, το Landgericht Düsseldorf (περιφερειακό δικαστήριο του Ντίσελντορφ, Γερμανία), με απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2016, απαγόρευσε στην mk advokaten, επ' απειλή επιβολής προστίμου, να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές τον συνδυασμό γραμμάτων «mbk» για νομικές υπηρεσίες. Η απόφαση αυτή απέκτησε ισχύ δεδικασμένου.
- 7 Εν συνεχεία, αποδείχθηκε ότι, κατά τη χρήση της μηχανής αναζήτησης της εταιρίας Google, η εισαγωγή των λέξεων «mbk Rechtsanwälte» οδηγούσε σε διάφορους ιστοτόπους αντιστοιχίσεως επιχειρήσεων, όπως ο ιστότοπος www.kleve-niederrhein-stadtbranchenbuch.com, οι οποίοι εμφάνιζαν καταχώριση για τις νομικές υπηρεσίες της mk advokaten.
- 8 Η MBK Rechtsanwälte, θεωρώντας ότι κατ' αυτόν τον τρόπο αποδεικνυόταν η μη τήρηση της απαγορεύσεως που επέβαλε το Landgericht Düsseldorf (περιφερειακό δικαστήριο του Ντίσελντορφ), ζήτησε από το δικαστήριο αυτό να επιβάλει πρόστιμο στην mk advokaten.
- 9 Αμυνόμενη, η mk advokaten υποστήριξε ότι, όσον αφορά καταχωρίσεις στο διαδίκτυο, η μόνη πρωτοβουλία που είχε λάβει συνίστατο στην εγγραφή της στον διαδικτυακό κατάλογο Das Örtliche και ότι, μετά την απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2016 του Landgericht Düsseldorf (περιφερειακού δικαστηρίου του Ντίσελντορφ), είχε ανακαλέσει την εγγραφή αυτή για κάθε σημείο που περιείχε τον συνδυασμό γραμμάτων «mbk». Κατ' αυτήν, δεν υπείχε καμία άλλη υποχρέωση, δεδομένου ότι ουδέποτε είχε ζητήσει να περιληφθεί σε άλλους ιστοτόπους.
- 10 Το Landgericht Düsseldorf (περιφερειακό δικαστήριο του Ντίσελντορφ) έκανε δεκτή την αγωγή της MBK Rechtsanwälte. Το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι η καταχώριση στους επίμαχους ιστοτόπους ωφελούσε την mk advokaten και στηριζόταν στην καταχώριση της mk advokaten στον κατάλογο Das Örtliche. Επέβαλε πρόστιμο στην mk advokaten, δεδομένου ότι, μετά την απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2016, η mk advokaten απλώς διέγραψε την καταχώριση που είχε γίνει στον κατάλογο αυτόν.
- 11 Η mk advokaten άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Oberlandesgericht Düsseldorf (ανώτερου περιφερειακού δικαστηρίου του Ντίσελντορφ, Γερμανία).
- 12 Το τελευταίο αυτό δικαστήριο κρίνει ότι η επίλυση της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95.
- 13 Εκθέτει ότι από πάγια γερμανική νομολογία προκύπτει ότι, όταν μια καταχώριση σε ιστότοπο προσβάλλει δικαίωμα τρίτου, το πρόσωπο που παρήγγειλε την καταχώριση αυτή δεν πρέπει μόνο να προβεί στην απάλειψή της από τον εν λόγω ιστότοπο, αλλά και να εξακριβώσει, με τη βοήθεια των συνήθων μηχανών αναζήτησης, αν διαχειριστές άλλων ιστοτόπων έχουν αντιγράψει την εν λόγω καταχώριση και, εάν τούτο συμβαίνει, να προβεί σε σοβαρή προσπάθεια διαγραφής των εν λόγω μεταγενέστερων καταχωρίσεων.

- 14 Η νομολογία αυτή στηρίζεται στην εκτίμηση ότι κάθε φορά που εμφανίζεται η καταχώριση επωφελείται το πρόσωπο του οποίου τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες προωθούνται κατ' αυτόν τον τρόπο. Κατά συνέπεια, στο πρόσωπο αυτό εναπόκειται να προβεί, σε περίπτωση προσβολής δικαιώματος τρίτου, στις αναγκαίες ενέργειες προκειμένου να εξαλειφθούν όλες οι συναφείς καταχωρίσεις στο διαδίκτυο.
- 15 Το αιτούν δικαστήριο έχει αμφιβολίες ως προς το συμβατό της εν λόγω γερμανικής νομολογίας με τις αρχές που απορρέουν από την απόφαση της 3ης Μαρτίου 2016, Daimler (C-179/15, EU:C:2016:134), δεδομένου ότι το Δικαστήριο ακολούθησε στην απόφαση εκείνη διαφορετική προσέγγιση όσον αφορά καταχωρίσεις που προσβάλλουν σήμα τρίτου. Η προσέγγιση αυτή θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στην υπόθεση της οποίας έχει επιληφθεί το αιτούν δικαστήριο.
- 16 Βεβαίως, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε εκείνη η απόφαση του Δικαστηρίου, η καταχώριση που αποτελούσε το αντικείμενο της επίμαχης διαφοράς είχε, αρχικώς, νόμιμο χαρακτήρα, ενώ, στην υπό κρίση υπόθεση, η καταχώριση την οποία η mk advokaten παρήγγειλε να αναρτηθεί στο διαδίκτυο συνιστούσε εξαρχής προσβολή σήματος άλλου. Εντούτοις, δεν προκύπτει σαφώς η σημασία της διαφοράς αυτής για την ερμηνεία του όρου «χρησιμοποιεί» κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95.
- 17 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Oberlandesgericht Düsseldorf (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο του Ντίσελντορφ) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει να θεωρηθεί ότι τρίτος, ο οποίος μνημονεύεται σε καταχώριση που έχει αναρτηθεί σε ιστότοπο και περιέχει σημείο ταυτόσημο με σήμα, χρησιμοποιεί το εν λόγω σήμα κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95, στην περίπτωση που η καταχώριση δεν αναρτήθηκε από τον ίδιο, αλλά από τον διαχειριστή του ιστοτόπου ο οποίος την έλαβε από άλλη καταχώριση την οποία είχε αναρτήσει ο τρίτος κατά τρόπο που συνιστούσε προσβολή του σήματος;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 18 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95 έχει την έννοια ότι πρόσωπο που δραστηριοποιείται στις συναλλαγές και έχει αναρτήσει σε ιστότοπο καταχώριση που προσβάλλει σήμα τρίτου χρησιμοποιεί το πανομοιότυπο με το εν λόγω σήμα σημείο, όταν οι διαχειριστές άλλων ιστοτόπων αντιγράφουν την ως άνω καταχώριση διά της αναρτήσεώς της στους άλλους αυτούς ιστοτόπους.
- 19 Συναφώς, υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι η προσφορά προς πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών υπό σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με σήμα άλλου και η διαφήμιση αυτών των προϊόντων ή υπηρεσιών υπό το εν λόγω σημείο συνιστά «χρήση» του σημείου αυτού (πρβλ. απόφαση της 23ης Μαρτίου 2010, Google France και Google, C-236/08 έως C-238/08, EU:C:2010:159, σκέψεις 45 και 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 20 Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, τέτοια χρήση σημείου πανομοιότυπου ή παρόμοιου με το σήμα τρίτου υφίσταται όταν το σημείο αυτό, το οποίο έχει επιλεγεί από διαφημιζόμενο ως λέξη-κλειδί στο πλαίσιο υπηρεσίας αντιστοιχίσεως στο διαδίκτυο, είναι το μέσο που χρησιμοποιεί για να προκαλέσει την εμφάνιση της διαφημίσεώς του, ακόμη και όταν το εν λόγω σημείο δεν εμφανίζεται στην ίδια τη διαφήμιση (πρβλ. απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2011, Interflora και Interflora British Unit, C-323/09, EU:C:2011:604, σκέψεις 30 και 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 21 Ως εκ τούτου, όταν πρόσωπο το οποίο δραστηριοποιείται στις συναλλαγές παραγγέλλει στον διαχειριστή ιστοτόπου αντιστοιχίσεως τη δημοσίευση διαφημίσεως της οποίας η εμφάνιση περιέχει ή προκαλείται από σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με σήμα τρίτου, το πρόσωπο αυτό πρέπει να

θεωρηθεί ότι χρησιμοποιεί το σημείο αυτό κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95 (πρβλ. απόφαση της 3ης Μαρτίου 2016, Daimler, C-179/15, EU:C:2016:134, σκέψεις 29 και 30).

- 22 Αντιθέτως, υπό το πρίσμα του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95, δεν μπορούν να καταλογιστούν στο εν λόγω πρόσωπο αυτοτελείς πράξεις άλλων οικονομικών φορέων, όπως οι πράξεις των διαχειριστών ιστοτόπων αντιστοιχίσεως με τους οποίους δεν διατηρεί καμία άμεση ή έμμεση σχέση και οι οποίοι δεν ενεργούν κατά την παραγγελία και για λογαριασμό του, αλλά με δική τους πρωτοβουλία και επ' ονόματί τους (πρβλ. απόφαση της 3ης Μαρτίου 2016, Daimler, C-179/15, EU:C:2016:134, σκέψεις 36 και 37).
- 23 Συγκεκριμένα, ο όρος «χρησιμοποιεί» του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95 συνεπάγεται ενεργή συμπεριφορά και έλεγχο, άμεσο ή έμμεσο, της πράξεως που συνιστά τη χρήση. Τούτο δεν συμβαίνει αν η πράξη αυτή πραγματοποιείται από ανεξάρτητο φορέα χωρίς τη συγκατάθεση του διαφημιζομένου (απόφαση της 3ης Μαρτίου 2016, Daimler, C-179/15, EU:C:2016:134, σκέψη 39).
- 24 Επομένως, η διάταξη αυτή δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ένα πρόσωπο μπορεί, ανεξαρτήτως της συμπεριφοράς του, να θεωρηθεί ως ο αυτουργός της χρήσεως σημείου πανομοιότυπου ή παρόμοιου με το σήμα τρίτου για τον λόγο και μόνον ότι η χρήση αυτή είναι ικανή να του παράσχει οικονομικό πλεονέκτημα (πρβλ. απόφαση της 3ης Μαρτίου 2016, Daimler, C-179/15, EU:C:2016:134, σκέψη 42).
- 25 Σύμφωνα με τη νομολογία αυτή του Δικαστηρίου, εναπόκειται, εν προκειμένω, στο αιτούν δικαστήριο να εξετάσει αν από τη συμπεριφορά της mk advokaten προκύπτει, στο πλαίσιο άμεσης ή έμμεσης σχέσεως μεταξύ αυτής και των διαχειριστών των επίμαχων ιστοτόπων, ότι οι διαχειριστές αυτοί είχαν αναρτήσει την καταχώριση κατά παραγγελία και για λογαριασμό της mk advokaten. Ελλείψει τέτοιας συμπεριφοράς, θα μπορούσε να συναχθεί ότι η MBK Rechtsanwälte δεν νομιμοποιείται, βάσει του αποκλειστικού δικαιώματος που προβλέπει το άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95, να στραφεί κατά της mk advokaten λόγω αναρτήσεως της καταχωρίσεως σε ιστοτόπους διαφορετικούς από αυτόν του καταλόγου Das Örtliche.
- 26 Τούτο δεν θίγει τη δυνατότητα της MBK Rechtsanwälte να αξιώσει, ενδεχομένως, από την mk advokaten την απόδοση του οικονομικού πλεονεκτήματος βάσει του εθνικού δικαίου, ούτε τη δυνατότητα να στραφεί κατά των διαχειριστών των επίμαχων ιστοτόπων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 3ης Μαρτίου 2016, Daimler, C-179/15, EU:C:2016:134, σκέψη 43).
- 27 Ως προς το τελευταίο αυτό σημείο, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, στην περίπτωση κατά την οποία οι διαχειριστές ιστοτόπων αντιγράφουν καταχώριση με δική τους πρωτοβουλία και ιδίω ονόματι, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πελάτης τους είναι ο οικονομικός φορέας του οποίου τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες προωθούνται κατ' αυτόν τον τρόπο. Κατά συνέπεια, δεν έχει εφαρμογή σε τέτοια περίπτωση η νομολογία του Δικαστηρίου σύμφωνα με την οποία ο διαχειριστής ιστοτόπου αντιστοιχίσεως δεν χρησιμοποιεί ο ίδιος σημεία πανομοιότυπα ή παρόμοια με σήματα τρίτου τα οποία περιλαμβάνονται σε καταχωρίσεις των πελατών του ή προκαλούν την εμφάνιση των εν λόγω καταχωρίσεων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 23ης Μαρτίου 2010, Google France και Google, C-236/08 έως C-238/08, EU:C:2010:159, σκέψη 56, και της 2ας Απριλίου 2020, Coty Germany, C-567/18, EU:C:2020:267, σκέψεις 39 και 40).
- 28 Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω διαχειριστές ιστοτόπων χρησιμοποιούν, κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95, σημεία πανομοιότυπα ή παρόμοια με σήματα τρίτου τα οποία περιλαμβάνονται στις προσφορές προς πώληση ή στις καταχωρίσεις τις οποίες εμφανίζουν ή προκαλούν την εμφάνιση των καταχωρίσεων αυτών (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 2ας Απριλίου 2020, Coty Germany, C-567/18, EU:C:2020:267, σκέψη 48). Οι δικαιούχοι των σημάτων αυτών μπορούν, επομένως, να στραφούν κατά των εν λόγω διαχειριστών δυνάμει του αποκλειστικού

δικαιώματος που προβλέπει το άρθρο 5, παράγραφος 1, όταν οι προσφορές ή καταχωρίσεις αυτές προωθούν προϊόντα ή υπηρεσίες πανομοιότυπα ή παρόμοια με εκείνα για τα οποία έχουν καταχωριστεί τα εν λόγω σήματα.

- 29 Μια τέτοια ερμηνεία της διατάξεως αυτής είναι σύμφωνη με τον σκοπό της, ο οποίος συνίσταται στο να παρέχεται στον δικαιούχο σήματος η νομική δυνατότητα να απαγορεύει και, συνακόλουθα, να θέτει τέλος σε κάθε χρήση του σήματός του στην οποία προβαίνει, χωρίς τη συγκατάθεσή του, τρίτος (απόφαση της 2 Απριλίου 2020, *Coty Germany*, C-567/18, EU:C:2020:267, σκέψη 38).
- 30 Όσον αφορά, τέλος, το υπομνησθέν στην απόφαση περί παραπομπής γεγονός ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 3ης Μαρτίου 2016, *Daimler* (C-179/15, EU:C:2016:134), η καταχώριση που έπληξε σήμα τρίτου ήταν αρχικώς νόμιμη, ενώ η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης καταχώριση συνιστούσε εξαρχής προσβολή σήματος τρίτου, αρκεί η επισήμανση ότι το γεγονός αυτό δεν ασκεί επιρροή όσον αφορά το μόνο ζήτημα που εξετάστηκε στο πλαίσιο της παρούσας προδικαστικής παραπομπής, το οποίο, στην περίπτωση αντιγραφής καταχωρίσεως που θίγει το σήμα τρίτου, έγκειται στο ποιος χρησιμοποιεί σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σήμα αυτό.
- 31 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95 έχει την έννοια ότι πρόσωπο το οποίο δραστηριοποιείται στις συναλλαγές και έχει αναρτήσει σε ιστότοπο καταχώριση που προσβάλλει σήμα τρίτου δεν χρησιμοποιεί το πανομοιότυπο με το εν λόγω σήμα σημείο, όταν οι διαχειριστές άλλων ιστοτόπων αντιγράφουν την ως άνω καταχώριση, αναρτώντας την, με δική τους πρωτοβουλία και ιδίω ονόματι, στους άλλους αυτούς ιστοτόπους.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 32 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπíπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δέκατο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, έχει την έννοια ότι πρόσωπο το οποίο δραστηριοποιείται στις συναλλαγές και έχει αναρτήσει σε ιστότοπο καταχώριση που προσβάλλει σήμα τρίτου δεν χρησιμοποιεί το πανομοιότυπο με το εν λόγω σήμα σημείο, όταν οι διαχειριστές άλλων ιστοτόπων αντιγράφουν την ως άνω καταχώριση, αναρτώντας την, με δική τους πρωτοβουλία και ιδίω ονόματι, στους άλλους αυτούς ιστοτόπους.

(υπογραφές)